

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

BILTEN

20 – 2007 Živa stoka

AGRARNI MARKETIŠKI INFORMACIONI SISTEM
CRNE GORE

16. maj 2007. Vol. 2, Broj 20

 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Crne Gore www.minpolj.vlada.cg.yu
www.amiscg.org

Ponuda na stočnim pijacama	2-3
Pregled cijena žive stoke	3-7
Ovca	8

PONUĐA NA STOČNIM PIJACAMA

U toku prethodne nedjelje, pored jagnjadi, teladi i krava za klanje, na stočnim pijacama u Crnoj Gori bila je dobra i ponuda priplodnih ovaca i koza kojih je bilo na svim pijacama. Ponuda priplodnih grla u govedarstvu je i dalje slaba.

Bitnijih promjena cijena u odnosu na prethodnu nedjelju nije bilo. Porast cijene bilježimo kod junadi do 300 kg meleza sa 1,75 na 1,85€/kg (+0,1€) i porast cijene kod jaradi sa 2,68 na 1,77€ (+0,11€) dok je pad cijene primjetan kod junadi simentalske rase do 300 kg sa 1,95 na 1,8€/kg (-0,15€). Mali pad cijene bilježimo i kod teladi.

Bar

Ponude na pijaci osim par grla jagnjadi i jaradi skoro da i nema. Ponuda jagnjadi je dosta dobra dok je ponuda jaradi nešto slabija usljed čega je cijena nešto veća. Ostale kategorije stoke se prodaju na farmama bez većeg variranja cijena dok je ponuda solidna.

Berane

Ove sedmice na stočnoj pijaci u Beranama ponuda žive stoke je bila malo lošija u odnosu na prethodnu. I dalje je najbolja ponuda teladi, krava za klanje,

prasadi namijenjenih za dalji tov - uvoz iz Srbije, jagnjadi, priplodnih ovaca i priplodnih krava - meleza.

Nastavlja se velika tražnja priplodnih junica i krava, visokokvalitetnih grla svih rasa. Priplodne junice i krave u rijetkim slučajevima se mogu naći samo na poljoprivrednim gazdinstvima, a cijene ovih grla se kreću od 1.200€ i više.

Nikšić

Stočna pijaca nije održana, a cijene su ostale nepromijenjene.

Pljevlja

Ponuda stoke na pijacama u Pljevljima je nešto bolja nego prethodne nedjelje. Cijene su uglavnom, ostale nepromijenjene.

Na pijacama nije bilo prasadi u ponudi. I dalje je velika potražnja za visokosteonim junicama. Cijene su uzete na pijaci i od farmera.

Podgorica

Na stočnoj pijaci zabilježen je pad cijena kod jagnjadi i teladi. Cijene ostalih kategorija i vrsta stoke ostale su nepromijenjene u odnosu na prošlu nedjelju.

Bijelo Polje

Trend povećanja ponude jagnjadi i teladi meleza obilježio je i proteklu sedmicu na bijelopoljskim stočnim pijacama. Nivo cijena identičan je prošlonedjeljnom.

REPUBLIKA CRNA GORA MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

IZVJEŠTAJ O CIJENAMA ŽIVE STOKE

Datum prikupljanja podataka: 10 – 16. 5. 2007. godine
Izveštaj sastavila: Služba za selekciju stoke RCG

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
1	Telad 80-160 kg SIM kg	~	2.60 (2.60-2.60)	2.80 (2.70-2.90)	~	2.70 (2.70-2.70)	2.60 (2.50-2.60)	2.68 (2.63-2.70)
2	Telad 80-160 kg kg	2.80 (2.60-2.90)	2.50 (2.40-2.60)	2.30 (2.20-2.50)	2.80 (2.70-3.00)	2.60 (2.50-2.70)	2.60 (2.50-2.60)	2.60 (2.48-2.72)
3	Junad do 300 kg SIM kg	~	~	1.80 (1.70-1.75)	~	~	~	1.80 (1.70-1.75)
4	Junad do 300 kg kg	~	~	1.70 (1.60-1.75)	2.00 (1.80-2.10)	~	~	1.85 (1.70-1.93)
5	Junad preko 300 kg SIM kg	~	~	~	~	~	1.80 (1.40-1.80)	1.80 (1.40-1.80)
6	Junad preko 300 kg kg	1.70 (1.60-1.80)	1.50 (1.50-1.50)	~	1.60 (1.50-1.80)	1.80 (1.60-1.80)	~	1.65 (1.55-1.73)
7	Krave za klanje SIM kg	~	1.20 (1.20-1.20)	~	~	~	~	1.20 (1.20-1.20)
8	Krave za klanje kg	0.80 (0.80-1.00)	1.00 (1.00-1.00)	0.90 (0.80-1.00)	0.90 (0.80-1.10)	1.00 (0.90-1.00)	0.80 (0.80-1.10)	0.90 (0.85-1.03)
9	Prasad kg	~	2.60 (2.60-2.60)	3.00 (2.80-3.50)	2.75 (2.50-3.00)	~	2.60 (2.50-2.70)	2.74 (2.60-2.95)
10	Jagnjad kg	2.80 (2.70-2.80)	2.60 (2.60-2.60)	2.50 (2.40-2.55)	2.90 (2.70-3.00)	2.50 (2.30-2.70)	2.60 (2.60-2.70)	2.65 (2.55-2.73)
11	Jarad kg	3.00 (3.00-3.20)	2.50 (2.50-2.50)	~	~	~	2.80 (2.50-2.90)	2.77 (2.67-2.87)

	Stoka Rasa jm	Bar Stočna pijaca	Berane Stočna pijaca	Bijelo Polje Stočna pijaca	Nikšić Stočna pijaca	Pljevlja Stočna pijaca	Podgorica Stočna pijaca	Crna Gora
12	Priplodne ovce grlo	~	120.00 (120.00-150.00)	145.00 (140.00-150.00)	100.00 (90.00-110.00)	120.00 (120.00-120.00)	90.00 (80.00-120.00)	115.00 (110.00-130.00)
13	Priplodne koze grlo	110.00 (110.00-110.00)	90.00 (90.00-90.00)	110.00 (105.00-115.00)	90.00 (80.00-100.00)	~	70.00 (60.00-80.00)	94.00 (89.00-99.00)
14	Priplodne junice HF grlo	~	~	~	1,100.00 (800.00-1,200.00)	~	850.00 (450.00-1,100.00)	975.00 (625.00-1,150.00)
15	Priplodne krave HF grlo	920.00 (920.00-920.00)	~	~	1,100.00 (900.00-1,300.00)	~	~	1,010.00 (910.00-1,110.00)
16	Priplodne krave Smeđa grlo	~	~	~	~	1,000.00 (950.00-1,100.00)	~	1,000.00 (950.00-1,100.00)
17	Priplodne krave Melez grlo	~	800.00 (600.00-1,200.00)	750.00 (700.00-800.00)	600.00 (400.00-800.00)	700.00 (600.00-750.00)	~	712.50 (575.00-887.50)

*Kvalitet proizvoda je dobar ukoliko drugačije nije naznačeno

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 7-13.5.2007. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija													Vojvodina						Dominantna cena Srbija			
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Ospanica	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica		Zrenjanin		
Dviske	sve		150	170	120	120	150	150	150	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150
Jagnjad	sve		190	180	160	180	185	200	200	200	180	190	200	200	200	---	---	---	---	---	---	---	---	---	200
Jarići	sve		180	180	120	150	160	150	---	---	150	180	170	160	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	180
Junad	do 300 kg	HL	---	---	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Junad	do 300 kg	SM	140	---	130	125	---	140	140	120	---	130	125	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	140	
Junad	>480 kg	sve	135	125	120	125	---	---	130	---	---	125	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	125	
Koze	sve		80	---	80	80	90	---	---	70	100	70	70	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	70	
Krave za klanje	HL		---	---	---	---	75	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Krave za klanje	SM		85	75	80	80	80	80	85	80	---	75	75	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	80	
Krmače za klanje	>130 kg	sve	55	70	55	---	45	---	---	55	50	---	70	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	55	
Ovca	sve		120	120	100	110	100	100	90	110	110	90	100	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	
Ovnovi za priplod	sve		150	120	110	120	150	---	---	120	120	110	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	120	
Prasad do 15 kg	sve		110	110	130	---	100	120	---	100	100	120	135	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	
Prasad do 25 kg	sve		100	100	130	100	90	110	---	90	90	120	120	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	100	
Priplodne junice	sve		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Priplodne krave	HL		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Priplodne krave (dim/grlu)	SM		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	130	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Šilježad	sve		150	---	120	140	175	150	---	150	130	---	150	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	150	
Telad	80-160 kg	HL	230	---	180	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	
Telad	80-160 kg	SM	270	220	240	250	230	240	210	200	---	210	210	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	240	
Tovljenici	80-130 kg	sve	65	80	70	70	60	70	---	65	60	80	80	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	60	
Tovljenici	>130 kg	sve	60	80	60	60	---	50	65	---	55	75	75	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	60	

Izvor: STIPS

Cijene su izražene u dinarima. (1Euro = 81 dinar)

**Prikaz cijena u kn/kg za grupu
proizvoda /
Stočni sajam-livestock market**

Prices for product group

U razdoblju: od 16.04.2007. do 22.04.2007. (16.tj.2007.god.)

Uspoređeno s razdobljem: od 02.04.2007. do 08.04.2007.

(14.tj.2007.god.)

robakod	Proizvod	Tip	Cijena	Razl.
11001	tele simental (80-160 kg)-calf .	1.Min	20,00	0,00
		2.Max	30,00	2,00
		Prosjek	23,76	-0,03
11004	tele holstajn (80-160kg)-calf .	1.Min	23,00	1,00
		2.Max	23,00	0,00
		Prosjek	23,00	0,50
11009	junica simental (za klanje)-heifer .	1.Min	10,00	0,00
		2.Max	13,00	0,00
		Prosjek	10,81	-0,15
11014	junica holstajn (za klanje)-heifer	1.Min	8,00	-1,00
		2.Max	9,00	0,00
		Prosjek	8,50	-0,50
11020	bik simental (>450kg)-beef .	1.Min	11,00	0,00
		2.Max	18,00	0,00
		Prosjek	12,53	0,18
11033	bik holstajn (300-450 kg)-beef .	1.Min	10,00	0,00
		2.Max	12,00	1,00
		Prosjek	11,00	0,50
11040	krava simental (za klanje)-cow .	1.Min	4,00	0,00
		2.Max	10,00	-1,00
		Prosjek	5,77	-0,22
11043	odojak (25-35 kg)-piglets .	1.Min	10,00	-1,00
		2.Max	16,00	-4,00
		Prosjek	12,53	0,42
11050	svinja (80-120 kg)-pig .	1.Min	7,00	0,00
		2.Max	13,00	-1,00
		Prosjek	8,49	0,07
11057	krmača (za klanje)-sow .	1.Min	4,00	-1,00
		2.Max	6,00	0,00
		Prosjek	5,00	-0,50
11064	janjad-lambs .	1.Min	18,00	0,00
		2.Max	40,00	5,00
		Prosjek	24,93	-0,89
11070	ovca (za klanje)-sheep .	1.Min	7,00	0,00
		2.Max	9,00	0,00
		Prosjek	8,00	0,00
11075	jare-kid goat .	1.Min	21,00	----
		2.Max	25,00	----
		Prosjek	23,00	----
11085	ždrijebe-foal .	1.Min	12,00	0,00
		2.Max	13,00	0,00
		Prosjek	12,50	0,00
11090	konj-hors .	1.Min	10,00	0,00
		2.Max	11,00	0,00
		Prosjek	10,50	0,00

Cijene su izražene u kunama. (1Euro = 7,3 Kuna)

Izvor: TISUP

COMMISSION EUROPEENNE **CENE STOKE ZA KLANJE U EU** Datum

Direction générale de l'Agriculture

D2. Viandes bovine, porcine, ovine et aviculture

od: 30.04.07

do: 06.05.07

CENE NA TRŽIŠTU ZEMLJE ČLANICE
PRIX DE MARCHÉ - ETATS MEMBRES
MARKET PRICES - MEMBER STATES

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	GR	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	EU						
Junad U2	312.7	276.5	328.1	290.4	413.4	353.3	323.0	285.7	354.4						349.4			323.5	301.3	247.5	391.6	295.2	263.4	291.8	303.6	338.7								
Junad U3	292.4	273.8	330.3	286.9	419.3	355.8	310.0	287.5	345.4					363.3	345.2			311.2	302.1	249.2	383.6	297.3	259.1	290.6	298.9	323.6								
Junad R2	279.0	268.8	308.8	285.9	405.7	408.7	286.0	279.3	323.6					172.0	327.8	258.2		290.1	292.1	245.4	377.7	175.6	290.5	267.4	317.2	291.0	320.2							
Junad R3	253.9	245.6	317.1	281.4	400.6	332.4	281.0	282.4	325.9					183.5	304.7	259.3		285.9	293.7	246.0	376.3	184.9	292.2	267.0	321.2	287.8	299.9							
Junad O2	234.4	234.2	247.9	296.3	348.6	371.1	386.3	280.3	262.0	264.4	274.6	279.8	184.1	181.3	280.0	257.4		262.1	271.9	240.1	370.9	189.8	260.8	264.5	265.3	269.5	270.1	266.1						
Junad O3	220.8	213.7	254.8	289.1	347.9	348.8	375.5	314.7	257.0	267.5	275.6	279.8	187.4	182.1	264.6			262.7	275.8	244.6	363.3	187.0	274.6	266.3	273.8	278.4	272.0	269.0						
Junad	283.6	226.4	264.4	297.6	273.3	187.0	394.2	346.9	293.1	280.5	338.2	279.8	166.8	191.5	333.7	257.7	358.3	283.1	296.3	243.8	377.9	183.6	287.9	265.8	272.2	278.8	282.0	306.1						
Bikovi R3	260.3			252.7					247.0	254.5				182.2				263.7	238.5				283.8	245.4		278.9		252.3						
Bikovi	260.3			252.7					247.0	254.5				182.2				263.7	238.5				283.8	245.4		278.9		252.3						
Goveda U2									334.0	285.8				384.0													306.2	315.9						
Goveda U3									334.0	286.2				325.1													310.1	314						
Goveda U4									310.0	286.6				289.3													305.0	300.4						
Goveda R3									333.5	274.1				304.0								182.8	287.4			281.7	302.0	292.3						
Goveda R4									287.0	281.1				284.8												272.2	301.4	292.2						
Goveda O3									266.0	268.2				278.5								171.4				276.9	286.1	272.7						
Goveda O4									280.0	269.1				172.0								172.0				266.6	284.0	282.6						
Goveda									288.1	276.5				315.4								178.5	287.4			275.8	284.0	288.1						
Krave R2	259.3								305.0		234.7			181.2	220.1							182.4				188.8	238.2	263.4						
Krave R3	247.4								309.0	244.6	235.7			299.8	189.2							215.4				200.8	238.5	261.8						
Krave R4									255.8	283.0	244.2			188.3								188.9				245.3	243.4	241.6						
Krave O2	228.9								172.7	259.0	221.8	188.3		128.3	148.6	251.7	188.0					206.5	127.4			184.0	183.3	208.3						
Krave O3	223.8								188.8	237.4	229.1	188.0	172.6	175.4	264.0	233.4	214.9					189.1	189.0	141.0		185.5	256.5	213.5	227.9					
Krave O4	217.1								187.8	238.4	235.4	130.4	146.8	146.5	255.0	236.1						171.1				170.9	243.1	220.7	221.0					
Krave P2	190.7								165.0	172.1	175.9	188.2	131.6	138.7	219.0	189.0	170.3	154.5	122.7	151.8	173.8	186.7	152.4	102.6	143.8	180.9	203.8	163.4	179.3					
Krave P3	180.8								168.1	204.5	180.0	145.5	92.4	143.3	244.0	228.5	188.1	154.5	126.4	157.4	176.4	180.5	152.7	135.1	157.2	231.0	187.4	209.8						
Krave	222.4	161.7	182.4	208.0	222.4	188.7	182.3	188.3	264.6	228.9	190.9	154.5	127.5	154.3	248.8	182.1	220.1	228.2	216.2	180.3	179.9	158.6	148.2	180.1	184.9	236.9	207.0	220.7						
Junice U2	326.0								347.8	380.0	288.8	418.8		349.2				293.5				389.7				310.2	305.8	375.0						
Junice U3	306.5								370.4	385.0	290.8	408.3		283.6	215.3							273.0				296.3	311.3	368.2						
Junice R2	262.0								400.0	318.4	328.0	281.7	375.6	187.7	329.6							385.4	124.1	82.2	213.5	276.1	296.2	324.4						
Junice R3	247.0								400.0	346.1	329.0	283.6	378.3		319.2							209.7	117.5	275.3	209.7	285.4	300.7	309.5						
Junice R4	206.7	323.3	270.5						284.2	307.0	285.6			182.5								211.6				270.4	299.8	287.6						
Junice O2	204.7	252.7	227.3						383.4	375.2	282.2	264.0	267.5	184.8	171.9	273.6	207.3					378.5	158.4			196.0	241.0	252.9	268.6	245.5				
Junice O3	200.6	277.9	231.1						175.6	361.5	292.0	279.0	270.6	140.0	179.8	248.2	187.4					208.8				185.7	238.6	189.5	240.3	265.6	284.7	251.4		
Junice O4									216.0	272.0	271.8	240.3	181.1	185.2								212.2				155.1	233.5	173.2	200.5	280.4	266.3			
Junice	286.3	211.4	295.5	261.3	180.1	378.9	340.0	343.4	280.2	388.2	340.3	187.8	179.2	309.2	200.4	293.5						385.6	140.1	257.0	200.1	228.3	268.9	294.9	308.0					
Poljke	243.6	210.5	227.9	260.0	250.1	185.2	355.5	315.4	283.7	268.3	321.0	233.6	148.0	177.6	295.1	203.1	296.0	232.0				331.5	183.6	246.8	210.6	230.2	262.2	276.4	274.6					
Promena posljednje nedelje	11	-4.5	-4.3	13	-5.8	-9.7	-4.0	0.2	-0.2	-1.7	-3.5	-0.9	0.8	-0.6	2.4	3.9	-2.1	0.1	-2.3	-0.4	15	-9.5	-4.6	-2.4	-0.3	10	-8.0	-2.39						

Izvor: EU Komisija

OVCA

Ovca ima 32 zuba, 24 kutnjaka i 8 sekutića. Generalno starost ovce se može odrediti brojanjem njenih zuba, tako da ovca ima onoliko godina koliko ima pari stalnih sjekutića, to otprilike važi za ovce stare do 4 godine, a poslije toga starost se određuje na suprotan način tj, razmaku 1 ljuljanju stalnih sjekutića, istrošenošću. Kod ovce startosti 6 godina sjekutici počinju da se kvare i klimaju tako da već od šeste godine treba razmisliti o odstranjivanju grla iz priploda.

Postoje razne podjele i razni stručnjaci koji su u prethodnim periodima određivali i vršili klasifikacije, tako da imamo: kratkorepe, dugorepe sa tankim repom, masnorepe i masnotrčične. Ono što je većini možda interesantnije je podjela po namjeni: ovce za vunu, meso i vunu, kožu, mlijeko, krzno i mlijeko, vunu i mlijeko.

Vuna je prepoznatljiv dio ovce, veoma je specifična i razlikuje se po mnogim osobinama od dlaka drugih životinja. Gustina vune i njen kvalitet zavisi od rase i ishrane, kod gruborunih ovaca na 1mm² ima oko 7 vlakana, a kod finorunih od 29 do 88 vlakana, a može da bude i do 130. Finoća je najvažnija osobina vune i izražena je u mikronima, poprečni presjek vlakna kreće se u granicama od 7 do 200 mikrona pa i više.

Meso i njegov kvalitet zavisi od rase, starosti, ishrane i njege ovaca. Kvalitet mesa određuje se po boji, mekoći, sočnosti i ukusu. Miris ovčijeg mesa ne odgovara baš svima, a posebno kod starijih ovaca. Jagnjeće meso je sastavljeno od finih vlakana, lako je svarljivo i prijatnog ukusa. Prva klasa

mesa ima dobro razvijene mišiće, kosti se ne poznaju a mast je pravilno raspoređenja, druga klasa ima nepravilno raspoređenu mast, treća srednje razvijene mišiće i manje loja-masti, četvrta klasa mesa slabo razvijene mišiće i manje loja-masti. Prva klasa mesa je ledni dio i slabine, druga but, treća plečka i greben, četvrta grudi i stomak, peta grudi i vrat, šesta glava. Prosječna iskorišćenost mesa kod jagnjadi i ovaca je 50%, ovaj procenat zavisi u mnogome od rase, ugojenosti, punoće odrgana za varenje u momentu klanja do 3%, na kozu otpada od 6-10%, tako da je 50% prosjek, a iskorišćenje se kreće od 40 – 80%. U ovčijem mesu ima bjelančevina približno isto kao u goveđem mesu, a više nego u svinjskom, suvih materija ima više otprilike 5%, kaloričnost je takođe nešto veća od goveđeg, a znatno manja od svinjskog. Meso ovaca ima veću količinu vitamina grupe B, a naročito biotina, nikotinske kiseline, B12 i tiamina. Krzno i koža ovaca se koriste za izradu bundi, šubara, raznih postava i sl.

Mlijeko po nekim podacima u našoj zemlji se ne proizvodi više od 10% od ukupne količine mlijeka, jedan od razloga je prvo mali broj ovaca uopšte, drugo rase gajene na našim prostorima nijesu naročito mliječne nasuprot istočnofrizijske rase koja ima izuzetnu mliječnost. Ovčije mlijeko ima više bjelenčevina, masti i suvih materija od kravljeg mlijeka, žuće je i ima karakterističan ukus i miris.

Ovčije đubrivo u poređenju sa goveđim ima više azota, kalijuma i kalcijuma, računa se da godišnja proizvodnja stajnjaka po ovci iznosi oko pola tone.